



SAKSFRAMLEGG

Saksb: Nono Dimby

Arkiv: K22 09/825-27

Dato: 15.09.2011

KOMMUNEDELPLAN KLIMA OG ENERGI - RENNESØY KOMMUNE

Vedlegg: Forslag til kommunedelplan klima og energi 2011 - 2015 for Rennesøy kommune, sist korrigert 16.09.2011
Uttale fra fylkesmannen
Uttale fra Statens Vegvesen
Uttale fra Bernt Hodnefjell
Uttale fra Nygårdsvika Velforening

Innstilling fra rådmannen:

Rennesøy kommune vedtar kommunedelplan klima og energi 2011 – 2015 for Rennesøy kommune, datert 24.6.2011, revidert 16.9.2011, i samsvar med plan- og bygningslovens (pbl) § 11-15.

Saksutredning:

Saken gjelder behandling og innstilling til endelig vedtak av kommunedelplan klima og energi 2011-2015 for Rennesøy kommune.

Historikk

Planutvalget vedtok 24.2.2011 å legge ut forslag til planprogram for kommunedelplan klima og energi til offentlig ettersyn, og planutvalget vedtok planprogrammet den 24.2.2011.

Med bakgrunn i vedtatt planprogram ble forslag til kommunedelplan klima og energi utarbeidet gjennom våren 2011. Gjennom høring av planprogrammet og varsel om oppstart av arbeidet med kommunedelplanen for klima og energi og høringsutgaven fikk innbyggere, lag/organisasjoner, offentlige organ og interesserte anledning til å komme med innspill til planen. Høringslisten lå til grunn for involvering fra viktige aktører i privat og offentlig sektor i, - og utenfor kommunen. Dette for å gi planen en bred lokal forankring i hele kommunen.

Videre ble planen med overordna målsettinger, strategier og handlingsdel/tiltak utarbeidet etter retningslinjene Enova ga for gjennomføring. Høringsinnspill ga viktig informasjon som ble brukt til å korrigere manglende presiseringer i kommunedelplanen. Dette gjelder spesielt på målsettingene. Tidsrammen for utarbeidelse var veldig stram og en del avvik fra planprogrammet måtte til for å holde tidsfristene.

Det er viktig å følge opp de pålagte nasjonale og regionale målsettingene for klima og energi. Det er samtidig viktig at planen også har målsettinger, strategier og tiltak med en handlingsplan som har en lokal forankring og en realistisk gjennomførbarhet. Dette er den første planen i sitt slag i Rennesøy kommune. Det er lagt opp til at planen skal rullere hvert 4. år. Erfaringene en høster gjennom de fire første årene vil gi kommunen kunnskap til å konkretisere og forbedre kommunedelplanen for måloppnåelse.

Planen ble lagt ut til offentlig høring i perioden 24.6. – 2.9.2011.

Grunnlaget for innstillingen i saken bygger på en sammenfatning av denne utredningen og innkomne merknader.

Innkomne merknader

I løpet av høringsperioden mottok kommunen anbefalinger om relevante tema som burde utdypes eller tilføyes fra 4 instanser: Statens Vegvesen, Fylkesmannen i Rogaland og to lokale instanser. Klima- og forurensningsdirektoratet kom med innspill i etterkant av høringsfristen som er tatt til etterretning.

Både Fylkesmannen og Statens Vegvesen stiller spørsmål om hovedmålsetting, enkelte av delmålsettingene med strategier og handlingsplan er ambisiøs nok til å innfri nasjonale og regionale målsettinger i forhold til redusert og mer miljøvennelig energiforbruk og klimagassutslipp. De mener også at høringsutkastet:

- bygger på et godt og veldokumentert grunnlag, er systematisk oppbygd og er lett å orientere seg i
- beskriver på en god og oversiktlig måte bakgrunn, rammevilkår, status, potensial og utfordringer når det gjelder energi- og klimasituasjonen i kommunen.

Rådmannens vurdering er satt opp for alle merknader til planen der det anbefales utdyping, tilføyning, konkretisering eller endringer. Dette gjelder også de to lokale innspillene. Det er også satt opp henvisninger til endringer som eventuelt er foretatt i forhold til høringsutgaven på bakgrunn av merknadene.

Endringer i planen

Som følge av innkomne merknader har rådmannen foretatt en del endringer i forhold til høringsutkastet. Det er også foretatt mindre justeringer og konkretiseringer i innholdsteksten der en ser behovet har vært til stede.



OVERSIKT OVER INNSIGELSER OG FAGLIGE RÅD OG MERKNADER FRA FYLKESMANNEN I ROGALAND OG STATENS VEGVESEN

FM = Fylkesmannen, SVV = Statens Vegvesen

	FM	SVV	Merknad	Rådmannens vurdering
Utseende, disposisjon og presentasjon		x	Kommunen har laget et oversiktlig plandokument, med god statistikk, og mange gode mål og strategier.	Tas til orientering.
2.1 Lovverk	x		Legge til naturmangfoldloven, vannforskriften, miljøinformasjonsloven og Internkontrollforskriften.	Disse lovene berører fagområdet energi og klima indirekte. Lagt inn med kort beskrivelse på hver av disse lovene.
5. Klimagasser og fremskrivninger	x		Mangler - omtaler og tiltak på økt temperatur, havstigningen og - tiltak for å unngå uønskede hendelser som følge av disse klimatendringene.	Omtaler om status og utfordringer i Rennesøy kommune er lagt inn sum nytt pkt, 5.6.2
Kapittel 5		x	Et tiltak for å sikre de miljømessige forholdene under anleggsarbeid på en byggeplass kan være å stille krav om utarbeidelse av en <i>Ytre miljøplan</i> . Her kan man avklare ulike miljø- og forurensningsspørsmål, for eksempel avfallshåndtering, utslipp, avrenning, materialbruk osv.	Føringene for rett håndtering av ulike miljø- og forurensningsspørsmål er krav som enhver anleggsansvarlig er pålagt å utføre etter gjeldende lovverk. Fokuset på denne planen er i første rekke på klima og energi. Tatt til orientering men ikke lagt inn i planen.
		x	Fagområdet støy. Her er Forurensningsforskriften Kap. 5 sentral, samt T -1442; Retningslinje for behandling av støy i arealplaner bør ligge til grunn i all planlegging, og hører hjemme i en kommunedelplan for klima og miljø.	Se punkt 2.1.10. Temaet miljø er et overordnet, vidt og omfattende tema med mange innfallsvinkler. Miljø er viktig men dette er i første rekke en kommunedelplan for klima og energi. Temaet miljø berøres der den har en relevans. Tatt til orientering men ikke lagt inn i planen.
		x	Gjennomsnittlig utslipp per innbygger i kommunen ligger på 15,6 Tonn CO2-EKV. Landsgjennomsnittet er på 11,5. <u>Anbefaling:</u> hvorfor ligger Rennesøy kommune høyere enn landsgjennomsnittet?	Beskrevet i punkt 4.2, punkt 5.3 og 5.5.

Utskrift sendes til: Kultur og samfunn for videre oppfølging

	FM	SVV	Merknad	Rådmannens vurdering
Hovedmål	x	x	Ikke et målbart hovedmål. Vi etterlyser mer <u>konkret formulerte tiltak</u> , med tidsfrister, som synliggjør hvordan kommunen vil realisere måloppnåelse.	Kommunen vil bidra til de nasjonale og regionale målsettingene som er satt men lokale mål som settes må være realistiske. Hovedmålet er vurdert i samråd med Enova. Foretatt endringer og tallfestet mål under delmålene.
Delmål (oppsummert)		x	Delmålene er for noen temaer vage og ikke målbare.	Det har vært viktig å gi målsettingene en lokal og realistisk forankring. Samtlige delmål revidert og vurdert, til dels i samråd med Enova. 6.1 Delmål 1: Holdninger – ingen endring 6.2 Delmål 2: Kommunal energibruk – endret 6.3 Delmål 3: Lokal produksjon - endret 6.4 Delmål 4: Klima og miljø - endret
	x		De <u>lite konkrete, og ikke målbare målsettingene</u> gjør det vanskelig å vurdere om planforslaget er ambisiøst nok, og at kommunen i stor nok grad vil bidra til at de nasjonale og regionale målsettingene blir nådd.	
6.1 Delmål 1: Holdninger	x		<u>Positiv tilbakemelding</u> og spesielt på målet om en årlig temauke om klima, energi og miljø i skoler og barnehage som er en framtidrettet måte å spre informasjon på, og involvere innbyggerne (barn og unge) og bidra til at kommunen i fellesskap gjør sitt beste for en bedre framtid for alle.	For å få redusert energiforbruk og klimagassutslipp i kommunen må en i første rekke informere innbyggerne på en god måte. Dette for å skaper en holdningsendring til å tenke mer ”miljøriktig”. Dette er også grunnlaget for å skape en politisk og administrativ vilje til å fatte de rette beslutningene og iverksette tiltakene som skal til for å nå målene. Ingen endring i pkt 6.1
6.2 Delmål 2: kommunal energi bruk	x		Delmålet som gjelder energibruk i kommunale bygg <u>kompenierer for ny byggemasse</u> , noe som de nasjonale målsettingene ikke gjør.	Den kommunale bygningsmassen har økt veldig siden 1991. Flere bygg er også under planlegging. Å tilbakeføre totalt energiforbruk og klimagassutslipp til 1991-nivå er helt urealistisk. I samråd med Enova er målsettingen endret.
			Kommunens stasjonære energibruk er forholdsvis liten. Med tanke på foregangsrollen og mulighetene kommunen har til å sette i gang tiltak, er det positivt at kommunen har fokus på konkrete tiltak på egen energibruk.	Kommuneadministrasjonen må gå foran som et godt eksempel. På sikt vil besparelser i redusert kommunal energibruk også bety reduserte driftskostnader for kommunen.

	FM	SVV	Merknad	Rådmannens vurdering
6.3 Delmål 3: Lokal produksjon	x		"Utfordringen knyttet til energiforbruk og klimagassutslipp for næringslivet i første rekke ligger på utviklingen i sekundærnæringen". Statistikken viser at innenfor næringslivet er landbruksnæringen ansvarlig for hovedparten av utslippene og energiforbruket. Kommunen foreslår tiltak på svært relevante områder, men også her er tiltakene lite konkrete.	Infrastruktur for bruk av biogass er til stede gjennom eksisterende rør for naturgass. N år biogassanlegg er etablert og med et distribusjonsnett via rør eller andre treansportmetoder er tilgjengelig kan en blir mer konkret. Forklart mer under punkt 5.5 Målsetting med tiltak vurdert og endret.
Delmål 4: Klima og miljø	x		Delmålet er for noen temaer vage og ikke målbare. "Trivsel og trygghet" er visjon. Klimatilpassingstiltak komme fram tydeligere i planen. De to tiltakene som er nevnt, har kun fokus på kapasitet på avløpsnettet og motvirkning av avrenning fra matjord og næringsstoffer.	Vurdert Demål 4: vurdert og konkretisert målsettingen. Strategi 5: klimatilpassingstiltak: lagt inn ekstra punkter
		x	Tiltaket "Integrere kommunens målsetting i arealplanleggingen og i utbyggingsområder" er vagt, og kan med fordel konkretiseres. Hva betyr dette konkret for utbyggingsstrategien i kommunen?	Delmål 4, Strategi 1 og 2 har tiltak som skal bli en del av utbyggingsstrategien i kommunen. Ut over dette er kommuneplanen med tilhørende bestemmelser om utbyggingstakt (punkt 2.5.2) førende utbyggingstakten i kommunen.
		x	Som det kommer fram i plandokumentet er det et dårlig utviklet kollektivtilbud i kommunen. Her vil <u>satsing på kollektivtilbudet</u> ha stort potensiale i tillegg til en målrettet sykkel satsing og ikke minst en miljøbevisst og restriktiv arealpolitikk. Mål og tiltak som kan bidra til å redusere utslipp fra personbiler (bl.a. kollektivsatsing, sykkelsatsing, arealpolitikk) kunne med fordel vært løftet opp, konkretisert og presentert i en mer målbar form.	En målrettet satsing på bruk av sykkel er et godt tiltak dersom tunell ikke må passeres. Det er om forbud mot sykling i tunnelene (punkt 3.1) så en tilrettelegging kan knyttes til kollektive knutepunkt på øyene. Mange smale veier med mye trafikk som utgjør en fare Tiltak lagt inni Delmål 4, strategi 3

	FM	SVV	Merknad	Rådmannens vurdering
7. Handlingsplan	x		Tiltakene er <u>lite konkret og lite forpliktende</u> . Mange tiltak handler om å motivere, å stimulere osv, uten at det konkret blir vist hva og hvordan dette skal gjøres, og uten å vise hvilken effekt slike tiltak vil ha med tanke på måloppnåelse. Med mer konkret formulerte tiltak, inkl tidsplan/-frister vil planen bli et bedre styringsinstrument.	Handlingsplanen må vurderes i henhold til hovedmålsetting og delmål. Vurdert og revidert henhold til endringene i hovedmål og delmålsettinger.
		x	Selv om kommunen ved realisering av Rogfast vil få redusert utslippene fra biltrafikk betydelig, oppfordrer vi kommunen til å <u>stimulere og bidra til tilrettelegging for el- og biogassbiler</u> .	7. Handlingsplan. Strategi 4 punkt 6.
		x	Vi anbefaler å undersøke muligheter for ladestasjoner og oppbygging av nye <u>tappestasjoner for gass/biogass</u> i kommunen.	7. Handlingsplanen, Delmål 4: Strategi 3 punkt 7.
		x	Den økende befolkning i kommunen gir ekstra utfordringer når det gjelder klimagassutslipp og energibruk, men også muligheter, for eksempel gjennom en god areal-og transportplanlegging, til at klimavennlige løsninger kan velges.	I arealplanlegging vil en aktivt bruke føringer i kommunedelplan klima og energi for å kunne stille krav til valg av løsninger som er i tråd med retningslinjer for klimagassutslipp og energibruk. Delmål 1, Delmål 4 og handlingsplan dekker dette.
		x	Planen bør omfatte forurensning i form av støy og støv, forårsaket av anleggstrafikk og anleggsarbeid.	Temaet støy er knyttet til flere lover og forskrifter som blant annet forskrift om vern mot støy på arbeidsplassen og arbeidsmiljøloven. Dette er i første rekke en kommunedelplan for klima og energi. Tas til orientering.
	Bernt Hodnefjell		Dersom Rennesøy kommune ønsker å være en pådriver i energi og klimaspørsmål bør det lages en helhetlig plan i området Vaula hvor avstand til skole og sentralidrettsanlegg vektlegges når nye utbyggingsområder planlegges	<u>Hele kommunen</u> skal vurderes under ett. Dette kan være et innspill som kan vurderes når tiltakene skal gjennomføres. 7. Handlingsplanen, Delmål 4: Strategi 1.
	Nygårdsvika Velforening		Rennesøy kommune bør øke innsamling av bioavfall, særlig hageavfall fra husholdningene ved å -sørge for at alle husholdninger og velforeninger få muligheten til å levere hageavfall gratis 2 ganger i året (vår og seinsommer / høst)	Ved igangsetting av handlingsplanen ønsker kommune en involvering fra alle innbyggere og velforeninger på hva en i fellesskap kan gjøre sammen. 7. Handlingsplanen, Delmål 4: Strategi 1.



Lovgrunnlag, nasjonale målsettinger, regionale og lokale vedtak setter premisser og skal sikre at kommunedelplanen for klima og energi blir en integrert del av den nasjonale satsingen som må til for at Norge skal oppfylle sin del av de internasjonale avtalene Norge har tatt på seg i henhold tilinternasjonale avtaler om å bevare klimaet og miljøet.

Høringsinnspillene har etterlyst et målbart hovedmål og delmål, konkretisering av delmålene og en økende grad av mer konkret formulerte tiltak, med tidsfrister, som synliggjør hvordan kommunen vil realisere måloppnåelse. Dette er den første kommunedelplanen i sitt slag i Rennesøy kommune. Erfaringene en høster gjennom de fire første årene vil gi kommunen kunnskap til å konkretisere, spisse og forbedre kommunedelplanen for måloppnåelse.

Konklusjon

Rådmannen foreslår at Rennesøy kommune vedtar *kommunedelplan klima og energi 2011-2015* for Rennesøy kommune, datert 24.6.2011, revidert 16.9.2011, i samsvar med plan- og bygningslovens (pbl) § 11-15.